

Remiss av promemorian "Nya regler för att främja central clearing av OTC-derivat i EU" (Fi2025/01512)

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i promemorian "Nya regler för att främja central clearing av OTC-derivat i EU". Journalistförbundets remissvar begränsas till de delar av promemorian som handlar om inskränkningar av den grundlagsskyddade offentlighetsprincipen.

I utredningen föreslås att sekretess ska kunna överföras till regeringen. Om regeringen från en myndighet får en uppgift som är sekretessreglerad, och som den myndigheten har tagit emot från någon som deltar i ett tillsynskollegium enligt EU-förordningen under en krissituation, ska sekretessregleringen bli tillämplig på uppgiften även hos regeringen.

Journalistförbundet anser inte att det är ändamålsenligt att föra över sekretessen till regeringen på det sätt som föreslås. I Sverige finns det flera myndigheter som ansvarar för finansiell stabilitet och som har möjlighet att vidta andra åtgärder än Finansdepartementet. Det saknas i promemorian en utredning av alternativ. Detta får anses anmärkningsvärt då det i praktiken är Finansdepartementet som ansvarar för innehållet i promemorian och ger departementet själv uppdraget.

Ur insynssynpunkt är Finansdepartementet också det sämsta alternativet. Anledningen är att om Finansdepartementet nekar en person att ta del av en allmän handling saknas rätt till domstolsprövning. Det beror på att det i departementens fall är statsrådet själv som fattar beslut i ärenden om utlämnande av allmänna handlingar och statsrådets beslut överklagas till regeringen istället för till domstol (se tryckfrihetsförordningen, 2 kap. 19 §).

Frågor om landets finansiella stabilitet är av stort allmänintresse eftersom det potentiellt kan få stor påverkan på medborgarnas ekonomi. Sekretessen för uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som lämnats enligt lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister är som huvudregel absolut. Det betyder att det endast i undantagsfall kommer att gå att ta del av de uppgifter som lämnas till Finansdepartementet enligt förslaget i promemorian. Detta i kombination med det saknas rätt till domstolsprövning för den som vill ta del av uppgifter som lämnas till Finansdepartementet innebär, enligt Journalistförbundet, en uppenbart oproportionell inskränkning av offentlighetsprincipen.

Mot den bakgrunden avstyrker Journalistförbundet förslaget.

*Ulrika Hyllert
Förbundsordförande
Journalistförbundet*